

**DISPUTATIONUM ZOO-
LOGICARUM:**

Publicè ante hac habitarum,

De

**Basilisco, Unicornu,
Phœnice, Behemoth - & Levia-
than, Dracone, ac Arancâ,
HEXAS:**

A U T O R E

**M. GEORG. CASP. KIRCH-
M A I E R O ,**

**Facultat. Philos. in Academia
Witteberg. ADIUNCTO.**

WITTEBERGÆ,

**Sumptibus Hæred. JOHANNIS BERGERI,
Typis Hæred. MELCHIORIS OELSCHLE-
GELII, ANNO M.DC.LXI.**

DISPUTATIO II.

De

UNICORNU,

Respondente

JOHANNE FRIDERICO Subrigel
Bernstadiensi Silesio.

PRO DROMUS.

Paradisiacas inter amoenitates, non omnino postrema fuerat, animantium, quâ grandiorum, quâ minutiorum, Homini primævo, ad vitam famulanti-um, jucundissima ad spectus. Vidisset ibi, dicto ocibus apparuisse Leones generosissimos, Elephantes vastissimos, fortissimosq; cum Rhinoceros, tum Monoceros, jugumq; ab humana manu imponi sibi passos. Sed & animalia alia, quorum dotes innumere, pulchritudo ineffabilis, ad mandatum gloriosi Conditoris, approperasse, nominaq; naturis suis convenientia reportasse, animadvertisset. Prima hæc animalium brutorum
Syno-

Synodus. Altera luctuosa quodammodo,
sed & ipsa summe admirabilis. Postea-
quam enim se verissimas exardesceret in-
iras, Numen justissimum, propter intole-
rabilia mortalium flagitia, ultricibusq;
aquis, scelera eluiturus, deperdere faci-
norosos decrevisset, procuratore Jeho-
va, multa animalium (piscibus enim
haud erat opus) convocabantur paria,
inq; arcam nuperrime exstructam, ut in
eadem sarta tecta essent, recipiebantur.
Quo tum sodes animo fuisti, cum inter
animalium, omnis generis cohortes, ho-
spitaretis, Neache? cum, intus foetor
oppresset nares, exus cadaverosa fluita-
ret hominum belluarumq; strages, fluo-
tusq; decumanis mortem minarentur
praesentissimam. Non, credo, tripudio
abake, sed per dius ac pernox Nummi al-
ligabas vota. Hoc confisus, non secu-
rus tantummodo, sed plene planeq; tutus
esse poteras. DEUS te consolatus est,
DEUS auxiliatus tibi, DEUS tibi tuisq;
affatim patrocinatus. Dic age, utrum
non sit nefas statuere, unicam speciem
tuum perisse & interuisse? Tanto, tantas,
tuum, pro omnibus gerente curas, Domi-
no. Sed ut nulla tam formosa facies est,
quam non apparit, spurco ore anus; sic

tam sanctum nihil, quod non violenti
audaces. Sermo, toto propemodum fre-
quentatus orbe est, Unicornu diluvio
periisse omnino, nullumq, de Menocero
tum specie superesse amplius Individuum.
Vindicabimus injuriam, & dignum al-
la procurabimus, adjuvare D.E.O, oper-
culum.

CAP. I.

CAPVT I.
ELENCHUS.

1. Monocerotis notatio & formatio. 2. Unicornu dicitur pars Crucis Christi. 3. Sumitur pro minerali. 4. Continuatur πονηρικας evolutionis. 5. Dantur unicornes pisces. 6. Lusitani viderunt aves unicornes. 7. Monocerotes Vipera, quibus Cleopatra usa est.	Castigatur Cardanus. 8. Scarabeos unicornes, inter Salernum & Neapolim vidit Bartholinus. 9. Asinus unicornis Indicus. 10. Equus Unicornis Saxonie Elect. Divo JOH. GEORG. I. donatus. Similes visse sepe sunt ab aliis. 11. Inveniuntur Boves, Vaccas

unicornes. Hæc
referuntur Bo
rusiæ Bisontes.

12. Mirabile a
nimal Oryx ex
plicatur.

13. Rhinoceros exi
stialis Elephanti
bostis exponi
tur.

14. Non confun

dendo Rhinoceros,
cum Monocerote.
Cardanus accusa
tur. Defenditur.

Laus. Scaligeri.

15. Unicornu sub
stantivè ἑκατ'
ἄροχην b. l. in
vestigatur. Ejus
Synonyma.

S. I. Monoceros, vox origine gra
eca est. Ex μόνος enim & κέρας, ortum
nomen Μονόκερας, (ερωτ.) Attico
pronunciandi more, proparoxyto
num. Latinis eodem prorsus sensu,
Unicornu, quod unico duntaxat in
structum cornu fiet, audit. Aliis Uni
cornus, utpote Bartholomeo & Angli
co, Nicolao Perotto & Eusebio Nierem
bergio dicitur. Nestor Novariensis sub
voc. unic. p. 102. Unicornium quo
que declinari posse ait. Tandem
ferè de Monocerote refert Francise
Job. de Janua, dum Monocerus, Mo
noceri, formari posse, probat. Sed
hæc Philologorū demandanda Scho
lis. Nostrum est πολυσημίαν vocise
volvere sollicitè: in quâ tantò quidem
pro-

prolixiori desudandum curâ est, quâ- ce
tò majori nobis futuro emolumento ce
esse potest, ab Æquivocationum La- ce
byrthis expedita veritas. Ego enim ce
sic statuo, plerasque illas, & tantum ce
non immanes cum obscuritates, cum ce
etiam fabulas de Monocerote, non ce
nisi ex supinâ vocum confusione pro- ce
pullulasse. ce

§. II. Universalissimè loquendo,
Unicornu dicitur, tam de rebus ar-
tificialibus, quàm naturalibus. Ad pri-
mam classem spectat, quando *media*
stipitis pars, in Cruce Christi, Unicornu,
testibus *Ireneo, Justino & Tertulli-*
ano appellata fuit. Occasionem Ter-
tulliano præbuit locus Deut. XXXIII,
17. Verba eius sunt ex cap. XI. Lib.
contra Jud. *Christus, inquit, in illo si-*
gnificabatur, taurus, ob utramq; dispositio-
nem, alis ferus, ut iudex, alis mansuetus,
ut Salvator, cujus Cornua essent crucis
extrema &c. Unicornu autem media sti-
pitis palus. Quæ tamen Tertulliani
verba, non exiguam Criticis peperere
curiositatem. Expressit verò la-
culenter sensum præter D. Georg. Ca-
lixt, in not. ad Lips. de Cruce, *Un. Dis-*
hennus

berus in Animadvers. ad Crucifixio-
nem. Unicornu enim ideo Cruz il-
la dicebatur, partim quod in curvum
emineat & acurunt: partim quod si-
ne part, in medio stipitis, velut in
media animalis fronte exstet. Vid. Ma-
gnus Magni Bartholomaei Filius cap. 23
q. 149. & seqq. de Unicornu.

§ III. In ordine vero naturalium,
accipitur vel pro minerali, vel animali.
Scilicet in Bohemia, Thuringia, Mone-
via & quibusdam Misniae locis, lapides
e mineralis, aliquibus effodiuntur, in-
signem contra Epilepsiam, item il-
lam, epidemiam, febres malignas,
aliosque deterioris notae morbos, vir-
tutem obtinentes. Audientius Ger-
maniae Esculapius SENNERTUS esse
inter lapides porosos primo loco merita
explicandus ille, qui vulgo pro Mono-
serotia Cornu habetur; alii, Cornu fos-
sile, appellant. In Thuringia enim, ut &
Bohemia, & aliis locis, inveniuntur ta-
lia Cornua; immo non solum Cornua
sed & aliae esse quae ad vitium & ossa
fracta conglutinanda ulcera, sananda,
utiliter esse predicantur. In primis (au-
tem) Cornua ista, non parum in Epile-
psia

Scient.

Nat. lib. 4.

c. 4. p. 423.

psia, febribus malignis, peste, alvi torminibus in infantibus, aliisque morbis sanandis, habere usum, experientia docuit. Unde etiam vulgo pro Cornu Monocerotis venditantur. Verum à genuino Monocerotis Cornu facile discerni possunt. Hinc fabulæ occasio est data, totam Monocerotum speciem, in diluvio interiisse, cum subinde Cornua aquarum illuvie in Terram depressa, & diu hæctenus sepulta, in multis redinveniuntur locis. Sed de commento hoc agemus infra.

§. IV. Nunc perspicue & methodice est ostendendum, (præsertim enim non eluctabimur ad exoptatum veritatis portum, quam ubi ambiguitatum præternavigaverimus Mæandros) quot modis inter animalium cohortes, vocabulum Monocerotis acceptetur. Dantur nimirum inter & *natantia, & volatilia, & reptilia, & insecta, & gressilia*, quæ Unicornu denominationem sortiuntur.

§. V. *Natantia* quod concernit, adduxerunt secum Batavi ex India Orientali reduces An. 1601. bestiam maritimam, ingenti insignitam Cornu,

ejus iconem nobis doctissimus Vir
Clusius lib. 2. exot. c. 27. reliquit. *Hip-*
potami genus quoddam fuisse, adfir-
 mant alii, alii aliter sentiunt. Quic-
 quid sit, res certa est. Anno 1576. *Mar-*
einus Forbissenus in Oceano Septentri-
 onali, inter iugentes glaciei montes,
 Unicornem piscem, cornu, duabus fe-
 re ulnis, è naso protuberante, offen-
 dit, *Casp. ab Ens* lib. 2. hist. Ind. Occid.
 c. 26. *Olaus* M. l. 21. c. 10. inquit:
Monoceros est monstrum (mallem ab-
 stinuisset injuriosa hæc, in naturam,
 vocc. *Olaus*), *marinum, habens in*
fronte, Cornu maximum, quo naves ob-
vias penetrare possit, ac destruere & ho-
minum multitudinem perdere; sed in hoc,
pietas divini Numinis, navigantibus pro-
vidit, cum ferox sit hæc bellua, tarditas
sua, quam habet maximam, provisæ si-
mentibus ejus accessum, fugam concedit.
 Hujus etiam piscis meminit in Mono-
 cerote *Albertus M. Rondeletius*, a-
 runt. Conf. etiam *Clariss. OLEAR.* l. 3.
Itiner. Pers. c. 4. fol. 175.
 liq; qui de piscibus copiosè scripse-
 s. VI. Ex *Volatilium* ordine, ad-
 duxit Unicornu *Ælianus* lib. 17. hist-
 Uni

animal, c. 10. Similiter in *Æthiopiâ*,
Unicornes reperiri aves, *Dimon*, (Scri-
ptor Historiæ Persicæ, ut ex Cornel.
Nepotis Conone, & potissimum Athe-
næo didicimus,) memorat. *Lusim-
ni* visa est, enavigato mari rubro, cum
Solimanus Eunuchus classem cir-
cumduceret, avis unicornis, teste *Lu-
dovico de Urreta*, Monacho Francese. *la-
hist. Æthiopic. p. 344.* Mirabile pro-
fecto est, quod p. 50. loc. supra cit. *Tho-
mas Bartholinus*, Caspari Filius refert:
*Basiliscum, unico in fronte, Cornu conspi-
cuum, Roma, Gentium naturæq, Mater,
non ita pridem, eâ specie tulit, quam mihi
pictor (ærea enim lamina expressam
in ibidem repræsentat) exhibuit,*

§. VII. Ex *Reptilium* phalange,
multa, nec in jucunda, si prolixitati
studendum foret, adduci ex *Alberto
Magno & Ulyssæ Aldrovando* possent.
Præ omnibus tamen adducendus *Jo-
annis Veslingij*, illus inquam, inter
Anatomicos, nostræ ætatis, miraculi,
locus est, quo apud Circumforaneos
Cairi, Monocerotes vipers, teter-
rimo veneno præditas, aliquoties à se
visas fuisse, apud Bartholin. pag. 60.
testatur. *Mameliskias* live Regis nun-

eupabant Aegyptii, & his ipsis ad ubere applicatis, Cleopatram olim fuisse usam, memorabant. In Subtilitatum lib. quendā, ē Solani foliis prodeuntem, viridi & croceo interdistingtum colore, Cornu, in fronte, ultra digiti lōgitudinē generētē vermiculū, aſſerit Cardanus. Ex istimo confundi a Cardano os, & id quod analogum est cartilagini. De Cornu queritur, unde animal denominationem quoq; trahit, non de quācunq; tenaci, spissāq; in cartilaginem, successu temporis abeuntem, materiā. Id quod & Caponibus seu castratis gallis accidere, nec novum est, nec mirum. Nec multum hīc etiam moramur doctissimi Viri *Fabij Columne* Erucam Unicornē, quam Βυκαμπην ipse, ex intendendi signo ζ , & ω ζ τὴν καμπην, quae noci feta erucā forte Latinis dicitur, salutat.

§. VIII. Sunt & insectis sua quaedā Unicornia. *Scarabeorum* (non bicornium istorum, quos Germani, *Schötter* vocant) datur species rarior, & haec minus inter Auctores frequentata, Illyricis tamen communissima.

finis. Post *Olaam Wormium*, audi-
ēdus αὐτῶπις, Vir. πολυμαθὴς αὐτῶπις.
Bartholinus est: In *Campaniā*. inquit,
Salernum inter & *Neapolin*, peregrinan-
tibus nobis occurrit eā facie, quā depin-
ximus. Unicornem vocavi. preter da-
ctylisimorum, *Aldrovandi* & *Imperati*
sententiam, quibus nomine *Rhinocerotis*
rectius fortasse venit depictus. Verunta-
men his missis, (missio etiam amphi-
bio *Camphor.*) quadrupedia, ut, si
fortē vocabulorum ancipitia, quæ
offendiculo plurimis atq; errori fue-
runt, offensa explanentur, ducenda
ad examen.

§. IX. Tanta hīc noviter occurrit
varietas, ut non mirer amplius, quī
factum, quōd in describenda Mono-
cerotis natura, nusquam inter se con-
veniunt Autores. Unde multis, fa-
bulæ orta suspicio, plurimis dubia
hæserit, & nullis non anxie, circa
Unicornem, curz. Datur namque
(1.) *Unicornu asininum*, sive *Asinus Uni-*
cornis Indicus. Et hoc genus Mono-
cerotis à *Plinio* cum primis lib. 11. c. 37.
hist. nat. atq; *Aristot.* 1. 2. c. 1. 3. c. 2. de-
cantatissimum est. Et licet pro *Chy-*
me-

merâ, hunc a sinum Monocerotem solipedem, habeat iuratisimus Unicornum hostis *Andreas Marsinus*, quod à nullis, nostro hoc seculo, qui Indos & alias, Veteribus ignotas, adiverunt terras, visus sit ac observatus; frustra tamen est ac accuratè, responsum ei p. 118. à Celeberrimo Bartholino fact.

§. X. Adhæc (2.) Equus Monocerotes inveniri, extra omnem dubitationis aleam est. Paucissimi præterfluxère anni, quando gloriosissimæ memoriz, Electori Saxoniz, Divo JOH GEORG. I. à quodam, Kracchio, qui suprema, inter Cæsareanos meruerat stipendia, nec ignotus *Vratislaviensibus* esse potest, equus quidam unicomis, cui annuatim semel deciduum Cornu renascebatur, dono datus est. De *Strabonis, Plinij & Solini* testimoniis, cum suspecta nonnullis habeantur, (quanquam accusare non sit refutare) nihil hîc monebimus. Clarissimus Vir, *Madrîtensis in Hispaniâ Physiolog. Professor, Johannes Eusebius Nierembergius* lib. 7. hist. nat. Adm. c. 2. se in aulâ Philippicâ, equum quæ-

quendam cornutum ex India allatum vidisse, ait. In stabulo Principis Sici-
lians, equum vidit, (testante Tho-
mâ Bartholino) superioribus annis.
Leo Allatium, magnitudine exilem, sed
ferociâ summum.

§. XI. Nec (3.) boves non sunt in
naturâ unicornes. *Plinium*, qui vo-
let, adeat l. 8. c. 21. Mihi ejus certè in-
constantia, dum nunc solos Asinos
Indicos, nunc boves etiam cornutos
concedit, arridere nequit. Natalis
his tamen locus Æthiopia est, & India.
Cesar etiam de bell. Gall. in *Hercyniâ sil-
vâ*, boves in mediâ fronte, celsum, &
directum quoddam cornu gestantes,
reperiri statuit. Sed & *Vaccas Unicornes*
alibi nutriri, certum est. Auscul-
tandum Scaligero hic putamus: in
eodem, quem supra memoravimus, agro,
Zeila oppidi, quod est in Æthiopia, vac-
ca sunt colore atro, cum cervinis corni-
bus. Quas idcirco *Cervias* appellavimus.
Aliis nimirum è fronte mediâ prodit
Cornu, pedali majq. curvitate supina &c.
Hæc ex relatione *Ludovici Var-
tomanni*, Scaliger, cui *Zeila* apud *Sul-
tanum* talismodi sunt visæ vacca. Hæc

non

*Exerc.
206. Sect. 7.*

non incommodè retulerimus *Bifontes*
Unicornes in Borussia *Tauros*, quos
Germani vulgò, die *Ubrochsen* vocant.
Vid. de his Erasmus Stella l. 2. Antiq
Boruss. à calce. Bartholinus Bifontem
fuit, inq; Borussia frequentem Uni-
cornem, eundem esse putat, cum illis
quos in Herciniâ silvâ oberrare, Ca-
sar scripsit.

§. XII. Sed & (4.) non prætere-
undus *ORYX* monoceros est. *ORYX*
autem, (ut nomen explicemus) à
fodiendo dicitur. Namq; vel ob requi-
em, vel petulantiam, sæpius apro-
rum instar, eruit terram, non capite,
non ore, nec cornu, sed pedibus, ne o-
rientem Solem aut Lunam intueatur,
nigriori facie se obruturus. *Oryx*,
cui animantium speciei accenseri de-
beat, divortia sententiarum videas.
Plinius lib. ii. c. 37. & *Columell.* l. i. c. 1.
ad Cervorum sortem: aiii ad asini-
num genus referunt. Quicquid sit,
est & manet *Unicorhis*, *Oryx*. Patria
ejus *Syria*, *Palaestina*, *Getulia* Africa.
Inter delicatiora haberi eum gula mi-
nisteria, ex *Juvenali* discimus & *Mar-
tiali*. *Juvenalis* canit:

Et

Et Scythica volucres & Phœnicæ
perus ingens.

Et Gætilus Oryx. — —

Martialis verò lib. 13. epigram. 95.

Marutinarum non ultima præda
ferarum.

Sævus Oryx, constat quòd mihi
morte canum.

Sis patientissimus Oryx, magnitu-
do ei mediocris, color caprino simi-
lis. Ægyptij olim Reges, orientis
Solis tempus accuratè exploraturi,
Oryges conscendere solebant: mis-
si horologio. Scio tamen negari à
doctissimo *Salmasio*, quòd ob corpo-
ris exilitatem vehere, revehereq; ses-
sorem potuerit Oryx. Sed hæc huc non
spectant.

§. XIII. Solus, ni fallor, nobis
(5.) restat *Rhinoceros*. Vox primò,
post, res ipsa, denique confusio ejus
cum Monocero, explicanda. Rhi-
noceros verò *ῥῖνός* ἢ *ῥῖνός*, sive na-
sus, & *κέρας*, Cornu, quod minacissi-
mum, atq; Elephantò etiam ferale, è
naribus prominulum gerit, dicitur.
Unde homines nasuti, qui liberalis-
simi, juxta *Physiognomòs*, aliorum
ec.

reprehensores sunt & ad unco omnia
suspendere naso solent, Rhinocero-
tis nasum habere dicuntur. Martiali, l.
1. Epigr. 4.

Majores nusquam ronchi, juve-
nesq; senesq;

Et pueri nasum Rhinocerotis
habent.

Rhinoceros humilior aliquantum E-
lephanto, si altitudinem, si longitu-
dinem spectes, par est. Ungulas bi-
sulcas habet, buxei coloris tergum,
eoq; ab impenetrabili duritie, dupli-
cato, tanquam perpetuo thorace, *ut*
verbis Camerarij c. 25. l. 1. hor. fabrisiv.
qui & ipse ex Paulo Javio ista petijt, ex
Camerario vero B. Franzini in histor. a-
nimal. c. 11. p. 110.) protegitur, ar-
maturq; pedali osseo, cornu supra
nares eminente, quo ferire atq; trans-
fodere, sub ventre, Elephantum,
ασπινδν hostem suum solet. Ineredi-
bilem namq; natura parens, ex occul-
ta qualitatum vi antipathiam, inter
Elephantum & Rhinocerotem fecit.
Anno salutis 1513. delatus unus ad Lusit-
aniae Regem, Calendis Maii, quem
Rex biennio post, spectaculi causa,
Ulyf.

Ulyssipona cum Elephanto commi-
sit, vicinque Rhinoceros. Atque hoc
tam certum, ut non dubitandum am-
plius. Vid. post *Paulum Jovium, Carda-*
ni l. x. Subt. de anim. perfect. fol. m. 328.
Scalig. Exercit. 205. sect. 1. *Franz. loc. cit.*
Adde *Cl. Thom. Bartholin.* de Unicornu,
inter addenda ad pag. 147. De
Octavio Augusto idem discimus ex
Svetonio cap. 43. Ut proinde frustra
sint, qui temerè hoc negant. Vidit idè
Ann. 1515. *Ulyssip.* iterum sub *Emma-*
nuele Rege, *Damianus à Goës* Eques
Lusitanus.

§. XIV. Cavendum autem sedulo,
ne cum Monocerote, Rhinoceros
confundatur, quod passim commis-
sum ad antiquis fuisse, legas. Ejus-
dem errati, reum agit *Scaliger* *Carda-*
nus exerc. 205. sect. 1. inquires: *quo-*
nam malo fato, à Grammaticorum fe-
relà, toties subductus, in Philosophorum
plagas incidisti? Nequeo tibi, Cardane
opiculari, qui Monocerotem sub Rhino-
cerotis nomine pinxisti: quum dua sine
bellæ longè distinctissima. Hæc *Scaiger,*
quem tanti nos alioquin veneramus.
quanti sumus, ille *Orbis* *Domitor,*
D Home-

Homerum. Nemo enim subtilior facile aut accuratior Scaligero, me iudice, philosophus. Sit igitur in benedictione, memoria ejusdem, hic iterum non defendam ipsum. Profecto injuriam Cardano intulit. Contrarium enim Cardanus lib. X. fol. m. 326. Edit. Basil. per Henric. Petri edita, defendit. Posteaquam enim Rhinoceros definivisset, & ad Monocerotem accessum parare destinasset, hæc interserit: *Constat, hunc (scilicet Rhinocerotem, de quo hætenus loquebatur) longè alium esse à Monocero, cum quo, SOLUM NOMINIS SIMILITUDINE colludit.* Nisi fortè ad alium Cardani locum attendat Scaliger, qualem tamen nullibi in eo deprehendere licuit.

§. XV. Multas huc usq; , Monocerotis spe cies habuimus. Quanquam non tam substantivè, quàm adjectivè ita nominatas. Nunc post generaliter sic dicta Unicornia animalia, id nobis indagandum restat, quod κατὰ τὸν Χην, Latinis Unicornu, Græcis μονόκερος, Ebraeis מוֹנֹקֶרֶס Germanis, das Einhorn / Gallis Lycotus, Italis Alicorno

torno & Lioncorno, aliis aliter con-
 svevit appellari. Hoc quid sit, ubi
 sit, & quibus præditum affectionibus,
 nunc porro indagandam restat. Fiat
 proinde.

CAP. II. ELENCHUS.

<p>1. Definitur Uni-
 cornu.</p> <p>2. Indomitam Mo-
 nocerotis ferociam
 Deus ipse ad-
 struit. Est ani-
 mal Solivagum.
 Examinatur I-
 dasth, Aga, Ora-
 zoris Turcici te-
 stimonium.</p> <p>3. Unicornu à Deo
 ipso commenda-
 tur ob fortitu-
 dinem & celeri-
 tatem.</p> <p>4. Est Arabia, Sy-
 ria, Tartaria,</p> | <p>Ethiopia atq;
 Indse incolæ.</p> <p>Duo Mæcbe
 vidit Unicornu,
 Nobilissimus
 Vartomannus.
 Persarum Rex
 multa alit.</p> <p>5. Magnitudo fi-
 gura, habitus cor-
 poru, voxq; Mo-
 nocerotis addu-
 cantur.</p> <p>6. Negliguntur nõ-
 nullorum vitili-
 gationes. Da-
 tur ratio. Excen-</p> |
|--|---|

facit & conciliatur Vartomānu.

7. Confirmatur argumentis existentia Monocerotis.

8. Magnates non deficiuntur Unicornibus. Visitar Unicornu Dresda. Fridrichsburgi in Dania. Duo vidit Aldrovandus.

9. Standum est experientis, sen-

sibus & historica fide.

10. Refutatur fabula, quod diluvio interierit Unicornu.

11. Utram Unicornu sit Alexipharmacum univesale?

12. Quomodo dignosci Unicornu verum ab adulterino possit?

13. Nota ad Lectorem.

§. I. Unicornu (quo de in presentiloquimur) est, brutum quadrupes, unico eoque, praelongo cornu praeditum in fronte, indomitum, ferocissimum, solitarium, fortissimum, celerrimum, Arabia, Syria, Aethiopiae atque India resqua incolens, Equi magnitudinem, & jubam: caput, pedes, crura cervina, candam caprinam aut suillam habens, diris-
simamque, vocem edens. Formam animalis,

malis, ut omnium rerum, homine excepto, à priori ignoramus. Definitionem ea propter accidentalem, à proprietatibus & notis quibusdam distinctivis sumtam, eamque prolixiorem damus. Ut possumus, non, ut debebamus, (aliter enim non licet) procedimus. Brutum quod sit, quod quadrupes, quodque unico in fronte insignitum cornu, dubio vacat omni. De nobilitate Cornu istius dicemus infra in peculiaribus nonnullis questionum appendicibus. Sequentia vero probationibus corroboranda.

§. II. Diximus *Indomitum & ferocissimum*. Dicit tantundem, ad Jobum, DEUS ipse : *nunquid volet Monoceros* (NB. perperam nonnulli pro Monocero, Rhinocerotem, in voce) hic & alibi substituunt, contra quos, præter Lutherum, stat versio LXX. Interpretum, Gallorum, Italorum, Hispanorum, Anglorum, Belgarum, ut de Drusio, Schindlero, Flacio aliisque nihil addam ultra) *nunquid, inquam, volet Monoceros, servire tibi? aut morabitur ad præsepe tuum. ? nunquid alligabis Monocerotem ad arandum, tara suo?*

Cap.
XXXIX.
12. 13.

esse & ad confringet glebas vallium posse
re? Hinc Psal. XXI. 22. persecutorū
Christi truculentia, Unicornibus nō
frustrā comparatur & Leoni ponitur
adlatus. *Salva me*, conqueritur
Messias, *ex ore leonis*, & à cornibus U-
nicornium humilitatem meam. *Solita-
rium* quod sit, ex multis patet argu-
mentis. *Generale* est, & id infallibile
inter Zoologos, omnia ferivioris indo-
lis animantia, quaha sunt Leo, Par-
dus, Panthera, Ursus, solitudine gau-
dere. *Specialia* sunt, quia avia & ab
hominum adpectu remotissima in-
hospitatur resqua. Rarissime in ho-
minum, nisi quod cornua decidua in-
veniuntur, venit potestatem. Hinc
quia rarum est, charum est & carum
quoq;. Inde q;. colligo, Unicornū
κατ' ἐξ ὀρνυδς substantivè sic dicta
non fuisse, quæ *Idaith Agas* (Orator So-
lymanni apud Maximilianum, Impe-
ratorem; Marcus Scheter, ante abju-
ratam Christianam Religionem, di-
ctus, & Ulyssis Aldrovandi popularis)
Vienna in frequentibus primariorum
Virorum coronatus ausus est proloqui
se in Arabiā desertā, vidisse gregasim,
ut

ut armenta, obversantes Monoceros.

*S. III. Fortitudinem ejus, DEUS ipse
h. dicit. cap. 39. v. 14. deprædicat, ad
Jobum: nunquid fiduciam habebis in
magnâ fortitudine ejus; Et cap. Num.
XXIII. 22. Deus eduxit populum illum
ex Ægypto, cujus fortitudo similis est
Monocerotis. Eadem ex asse habentur
c. XXIV, 8. Celeritatem Monocerotis
non minorem, quam vel Capræ, vel
Pantheræ, vel Lepori, vel Equo, vel
Canis, vendicamus. Notanter enim
Psalm. XXIX. 6. Cedros Libani, Jeho-
sa salcare facere dicitur, non secus, at-
que filios Unicornum. Et quidni
agillimum esse possit, cum corporis
mole nullâ prægraveretur; Alacres certe
& bestię & homines sunt, fortes qui
sunt.*

*S. I V. Arabia, Syriæq; incolæ quod
sit, vel exinde certum esse potest, quia
passim in Scripturâ S. Judæis, Phœni-
ciæ, Syriæ, Arabiæq; accolis propo-
nitur. Non igitur his omnino caruere
animalibus, Manifestius rerò colligi
(nisi fallor) ex Psalm. XXIX, 6 potest,
ubi dicitur: salcare illas (scilicet Ce-
dros) facis, sicut vitulum Libani, &*

Schirion sicut filium Unicornium.
Conjungitur hic cum Libano & Si-
rion, in tertio quodam comparati-
onis, Unicornu, & versu sequenti, cum
Deserto Eadesch; unde ratio confur-
gere videtur non levis, contenti ad
contingens observatum hic fuisse re-
spectum. *Aethiopia* atq; *India* in ha-
bitare resqua, gravissimi testantur
Scriptores. *Ludovicus de Warthoma* si-
ve *Varthomannus*, *Bononiensis*,
quem, *Virum optimum* salutat *Sca-*
liger exerc. 205 *duos Mecke vidit Mo-*
nocerotes, quos à Matre quodam, A-
ethiopia Regula, ut cum *Sultano* arctio-
nem iniret adfinitatem, transmissos
fuisse, testabatur. *M. Paulus Vene-*
tus qui multos versatus annos, inter
Tartaros, *Orientales* potissimum fuit,
lib. 3. de script. Orient. c. 15. de Regno
Basman, refert, *Elophantes* atque
Unicornes in magnâ ibi reperiri co-
piâ. Similiter *Leonhardus Rauchwolff*/
Augustan. Medicus in *Oriente*, se à quo-
dam *Persâ* accepisse scribit, *Sophum*
Persarum Regem, *Unicornua* aliquot
Samareandi alere. *Thomas Bartho-*
linus loc. superius citato p. 163. & seqq.
Testan-

Testantur, inquit, id ex regna China, & reliquisq; India locis, in Europam nostram subinde reversi nauta mercatoresque, quos, cum furtivo pede itinerum vastitatem emesirentur, per deserta Arabia, & incultas alias solitudines, ob fugam nocturnam in silvis bivisq; feram hanc Monocerotem, ut vulgò depingitur, non sine terroris sensu vidisse; sed tantâ esse pedum velocitate, ut ex oculis derепente subducta, accuratorem spectantibus sui contemplationem praeipperit.

§. V. Reliqua, quæ magnitudinem, figuram, habitum corporis, & vocem Monocerotis attineat, ut brevitati studeamus, conjungemus, non sine testimoniis tamen. Post Cardanum, cujus supra notabamus locum, adducendus Scaliger: Unicornibus æquæ magnitudo; crura, pedes, caput cervi, pili, color balii. Equijuba, variior, brevior. Coxa villosa. Cornu unum, integrum Niceæ vidimus: alia alibi. Subfulvum unum, unum sublucum, accedens maxime ad buxum: Unum subpunicum. Etiam habemus frustum candidam. Vocem Ælianus τῶν ἰνδῶν ἀνιχισδῶν τε καὶ γερωνοῦσῶν: Plinius,

Exerc.

nus, mugitum gravem: Solinus, horridum vocat. Faciunt huc, quæ in prælect. Zoolog. de Monocerotæ cap. 6. quæst. 7. SPERLINGIUS ô magis proprius habet: *Fox propria nomen cerium non habet. Nicrembergine autem vox obscæna & dira, Cæcis & Monocerotæ. De Cæcis, non obscurum, quod varia illa vox sit, pro vario affectu. Libidine accensæ horrendas edunt voces ængentibus, edes replent clamoribus.*

S. VI. Hic nunc datâ præterimus operâ, quæ de Ungulis, pedibus, Cornu & consimilibus, Unicornu prædicatis, non sine contentiosâ autorum contradictione, tradi vulgò solent. Alii enim *Ungulam solidam, fissam alii, alii villosos pedes, alii graciles & glabros: alii bicubitale, alii minus, majusve cornu, & hoc vel cinericiam, vel nigrum, vel fuscum, quidam etiam splendidum esse ajunt. Minora certe hæc sunt, quàm quæ multis ogeant conciliationibus. Variant loca, variant individua. Alios in Angliâ, alios in Germaniâ, ejusdè namè speciei videas canes. Et quid multis? hominû ipsorû, tanta est varietas, ut si eum*
Ethio-

Ethioplus Germanos, hos cum Ita-
lis, Italos cum Danis, Groenlandis,
Lapponibus, Moschovitis, conferas,
mireris supra modum. Id interim
non capimus, quo sensu Scaliger cum
Vartomanno, mansuetum Unicomu
pronunciarit? Ego certe cum Scri-
pturâ S. quæ immanem ei tribuit fe-
rocitatem, & experientis aliorum,
faxim. Utrum cum Bartholino faci-
endum, & statuendum, irrepisse in
Ephruseum Vartomanni contextum
aliquid vitiosi? Si tamen aliâ excusa-
tione juvandus uterque esset, dicen-
dum foret, longâ, duos illos à Varto-
manno visos Monocerotes, & custo-
diâ & advesatione mitigatos, & ex-
pugnatam quadantenus indomitam
illam aliâ ferociam fuisse. De Leo-
nibus, Ursis, Pardis, animalium fe-
rocissimis, idem certe constat.

§. VII. His ita se habentibus, qui-
stantæ vel simplicitatis vel perti-
naciæ amplius esse vult, qui contra
tot divina humanaque de *existentiâ*
Monocerotis, testimonia opponere se, nō
dubitet? non vereatur? Loquitur
Scripturâ S. & insignes, Monoceroti
passim

cc passim' adornat laudes. Nos pro-
 cc non-Ente, Unicornu nunc reputabi-
 cc mus? Conqueritur natura ipsa, &
 cc suam, loquax in apologiam est, dum,
 cc non frustra usq; adeo pro animalibus
 cc vigilem fuisse, rerum Conservatorem,
 cc instantis diluvii tempore, ingerit in-
 cc dentidem. Non frustra generationis
 cc opus etiam concessum. Pereant in-
 cc dividua, species certe perennant. Sub-
 cc tilis Scaliger: Si, inquit, deesset ali-
 cc quid, daretur in formis vacuum. Quod
 cc longe majus in natura esset flagitium,
 cc quam vacuum in quantitate sine cor-
 cc pore. Nos ipsi hactenus, quot Unic-
 cc cornuum passim adhuc species sint,
 cc supra vidimus prolixè. Vidit dups,
 cc καὶ ἑξοχῆν sic dictos Monocerotes,
 cc Ludovicus de Varthema, qui seculis
 cc abhinc duobus, totum Orientem cu-
 cc riosè lustravit, Ægyptum, Arabiam
 cc utramq; , Æthiopiam & Indiam, ut
 cc itineris totius ostendit series. Is Var-
 cc thema, (verba Bartholini sunt) cum
 cc Meccam, splendidam Arabie deserta ur-
 cc bem, cum sociis Mamaluccis, itineris or-
 cc dine, pervenisset, lustrato prius celebri
 cc Mahometi templo ad aliud latas Fani
 cc

xere. 250.
 c. 1.

*conversus, Monoceros binos, claustris
inclusos vidit, simul & consideravit, ut* 22
testabuntur verba l. i. de Arab. c. 18. 23
p. 20.

§. VIII. Quotusquisq; Princi- 22
pum, Ducum, Regumve est, qui non
vel viderit, vel possederit, & inter-
pretiosiora sua retulerit Monocerotis
cornu? *Dresdense ē Ζωτινοζαυματρυ-
μμα τὸ Γαμειον* (quã confragosã qui-
dem, ingeniosã tamen voce, Vechne-
rus in Germaniã breviarib; utitur) eo
certe non caret. Est & *Fridrichs-
burgi*, (quod mnitiſſimũ Daniã
Regis castellum) Unicornu, longitu-
dine 7. ped. Rom. & 7. digitorum at-
tibus conspicuum, descriptumq; ē *D.
Thomã Bartholino*, Dano & ipso pag.
203. Vir infinite lectionis *Ulyses Al-
drovandus*, in Paralip. de quadru-
ped. ad lib. 2. fol. 223. vidimus nos, in-
quit, Romã duo, Clementis VIII. P.
O. M. B. alterum, alterum verò ipsius
Nepotis illustrissimi Principis, Petri
Cardinalis Aldrobrandini &c.

§. IX. Historicis historica vel dan-
da fides, vel demonstrandum verius

quid

quid est. Quid nos tandē erimus, si non
historia suo stabit talo? Eant nunc &
crepent mihi quidam cerebrosi Tho-
mistæ, atq; nunc autorū nonnullorū in-
describendo animali nostro, dissen-
sum, nunc aliud quid futile obten-
dant. Breviter respondeo: NON AU-
DIO. Gravissimè gravissimus Aldrovā-
des hist. nat. quadrup. l. i. c. 6. fol. 190.
*apud quos modo responsiones nostræ cari-
turae sunt fide, eos ego dixero carere intel-
lectu, pertinacesq; appellavero, qui
ipsum non erubescunt, negare sensum,
cum tot passim apud Principes Unicornua
ostendantur. Credo tamen, quod plera-
q; non tam ex venatione captis, quam
ex desertorum locis (decidua eim
cornua sunt, & nunc effecta, nunc
colore, magnitudine, figurâ, facile
ab aliis discerni possunt, cornibus) ha-
beantur.*

S, X. Sed hîc jugulandus error est,
qui plerorumq; animis infedit. Ajunt,
enim diluvio univer(ali animalia hæc
periisse, nunc terrâ erui posse. Verum-
tamen, quod felix faustumq; his nug-
vendulis fiet, est hoc genus Mineralis,
cujusdam, quod nec duritie, nec gra-
vitate,

vitate, nec soliditate, nec odore quicquam cum Unicornu nostro commune, præter effectus nonnullos nobiliores habet. Effoditur in *Thuringiâ, Bohemiâ, flva Hercyniâ, propè Elbingerod. Hildesheim & Heidelberg. Silesiâ, Moraviâ, & nonnullis Misnie locis. Idem in Italia inveniri memorat Clusius, refert Ferrantes Imperatus lib 25. & Franciscus filius ejus. possidet Olavi Wormius frustula plura, quorum unum, (Barholino teste p. 277.) colore candido, friabile, molle. odore gratisimo &c. Rectè SENNERTUS noster: *Cur in his potius. quàm in aliis locis quibus Monocrotos degere, credibilis est, ista cornua inveniuntur;* Sci. Nat. lib. 4. c. 4. p. 23.*

§. XI. Ut tamen autumâ scoriâ, verumq; à falso liberemus, duas, pro appendice formaturi Quæstionculas sumus, quæ & abusum impugnabunt, & propugnantur usum. Quær. *Utrum Unicornis sit Alexpharmacum universale, vel ad minimum tandem, eas obtineat virtutes, quas vulgò ei tribuunt?* R. Mundus vult decipi. Volenti non fit injuria. A iusto ad nimium itur. Fama Echo est. triplicat, quadruplicat universa,

versa. In gratiam Magnatum multa di-
 cuntur. Venena tam sunt varia, ut
 impossibile sit, unum dari omnibus
 resistens antidotum. Homines pro
 opinione suâ, omnia augent. Agyrra-
 rum & Circumforaneorum fraus ines-
 fabilis. Non obtinuerunt divinis-
 illas dotes, Medicorum Antesignani,
 Arabes, Æthiopes, Græci, Latini.
 Nihil amplius laudatur, nisi quod ex
 Indiis & Moluccis Insulis adfertur.
 Cotidiana, etsi optima, & æquiva-
 lente vi prædita, nimio sui usu evile-
 scunt. *Experientissimus Vir D. Thom.
 Bartholin. p. 266. pro se citat Cratonem
 à Crassheim, Baccium, Horatium Au-
 genium, Horstium ac alios, & Mon-
 ceroti ne minimum cedere cornu Cer-
 vinum atque Unicornu fossile, ait, I-
 dem apud Aldrovand. loc. cit. fol. 183.
 Andreas Marinus & Apoll. Philosophus,
 statuunt.*

§. XII. Quæ. *Quomodo digno-
 scillicet unicornu genuinum à suppositivo sole-
 at?* R. Si aquæ calidæ injectum bullas
 excitet, ajunt. si præsentè veneno, e-
 mittat sudorem: si canibus veneno
 potatis, medeatur; si beneficio cor-
 ni

nu istius definitur circulus, quo, ci-
clo immixtus, vel scorpius vel ara-
neus, egredi non aufit. Ubi tamen
superstitio cum falsitate certat de pri-
matu. Falsum est, sudare Unicorn:
falsum, semper in ferventibus a-
quis, atque solum Unicornu excita-
re bullas. Superstitiosum, verò atq;
Magicum, quod de Judæo quodam
Jordanus, aliiq; de aliis referunt a-
gyptis: qui magicis incantamentis
potius, araneos, serpentes atq; Scorpi-
os istos, ne definitum transirent cir-
culū, quàm Monocerotis ope effe-
runt. Siquis veri subest, nō circulo, qui
ad quātitatē spectat sed occultis qua-
litatibus evēto impūtus. Idem ex asse
nobiscū sētit Barthol: c. 29. atq; supe-
riora vulgi effata, gerras Siculis vani-
ores vocat. Venenis interim re-
sistere Unicornu, nemo negat. Sal-
tem nequid nimis! De verā probā su-
pra diximus.

§. XIV. *Nota ad Lectorem.* Be-
nignum, hæc sibi deposcit scriptio,
Lecturum. Bonis omnia bona: ma-
lis optima, pessima videntur. Ami-
corum stasus hæc conscripta sunt. Sa-
pientibus, nos hâc vice, præter reve-
rentiam modestissimam, nihil

E propina-

propinamus. *Bartholino*, summo Viro,
Caspari Filio, plurima à nobis hîc de-
beri, bonâ profite mur fide. Historias
n. , ex nostro cõfingere cerebello nec
poteramus, nec debebamus. Licuit id
Bartholino quoq; ex aliis, âte nos. U-
si tamen ubiq; nostro fuimus ingenio:
nec temerè, promiscua quæque cre-
didimus. Videbit eqvus Anagnostes,
& si quid mali effecimus, nobis: si
boni quid, DEO, cui Soli pe-
rennis laus sit, impu-
tabit!

FIAT!

